

Woensdag 3 november 1915 – ochtendeditie

Geen berichten over België.

Woensdag 3 november 1915 – avondeditie

Zuigelingen­zorg (van onze correspondent Emanuel de Bom).

Antwerpen, 2 november.

In mijn brief van 22 oktober, beloofde ik u terug te zullen komen op het vraagstuk der zuigelingen. U kunt nu niet voorstellen, met welke ontroering de vroeger in dit blad geplaatste oproep om hulp, uit Holland gedaan, hier gelezen is geworden. Sedert mijn schrijven, dat daar een terechtwijzende toelichting op bracht, is verschenen, is het een onstuitbare toevloed geweest van bezoekers, die me welwillend stof kwamen verschaffen, om de kwestie nader in het licht te stellen. “Onze mensen zijn misleid geworden, schrijft u dat toch, mijnheer! Laat men toch vooral niet geloven, dat er hier geen werk van gemaakt wordt! Naarmate de nood steeg, is de hulp nabij geweest en op de hoogte van de kwaal gebleken. Goddank, het ras wordt hier niet uitgeroeid: er wordt gewaakt, zonder verpinken, en de uitslagen zijn voortreffelijk. Stel onze beangstigde bevolking en onze landgenoten van heinde en verre toch gerust: de toestand is naar omstandigheden uiterst bevredigend. En, is er geld nodig, en dat is er altijd nodig, men zende het ons, die het zo goed kunnen gebruiken!”

Allereerst enige nodige aanvullingen aangaande de toestand te Antwerpen. Een geneesheer vestigde er mijn aandacht op, in welke mate, dank zij de ingrijpende maatregelen, de sterfte wegens darmontsteking bij kinderen beneden de 2 jaar hier is afgenomen. Vrees niet voor uitgebreide statistieken. Enkel een paar cijfers, die,

om een beeld te geven, liefst onder elkaar dienen afgedrukt te worden:

Stad Antwerpen				
	Volstrekt cijfer	Waarvan aan diarree en darmontsteking	Gemiddelde warmtegraad	Aantal dagen hevige hitte (25° of meer)
Jaar 1914				
Augustus	167	124	20,3	27
September	195	157	17,3	13
Jaar 1915				
Augustus	33	14	18,4	4
September	35	15	15,7	3

Bekijk de tweede kolom, en bemerk de sprong van 124 tot 14 en van 157 tot 15!

In de hoger bedoelde oproep om hulp wordt gesproken van een Antwerpse instelling “l’Oeuvre du lait pour les petits enfants d’Anvers”, in het Vlaams “Melk voor de kleinen”, (Isabellalei), die al 14 jaar nuttig werk verrichtte. Tot aan het bombardement konden, ten tijde van de eerste oorlogsperiode, een 200-tal zuigelingen geholpen worden.

Welnu, dat werk is door de hier geblevenen met grote toewijding verder gezet geworden. Een mededeling van het bestuur leert mij,

dat sedert de beschieting dagelijks aan 263 zuigelingen kosteloos het voedsel werd bezorgd. De verschafte melk is gesteriliseerd en naar hoedanigheid en hoeveelheid gedoseerd, volgens het voorschrift van de geneesheer, die daarbij rekening houdt met de leeftijd en de gezondheidstoestand.

Wekelijks worden de kindertjes gewogen en ondergaan ze een geneeskundig onderzoek.

Van de 262 door het werk geholpene zijn er 7 overleden: 2 ten gevolge van mazelen, 1 door kinkhoest, de 4 andere door verschillende oorzaken. Wilt men die 4 sterfgevallen aan spijsverteringsaandoeningen, wat niet waarschijnlijk is, dan mag het aantal sterfgevallen heel gering worden geacht, des te geringer, als men in aanmerking neemt in welke erbarmelijke staat het merendeel der kleintjes ter raadpleging wordt aangeboden. Sommige waren geboren in open lucht tijdens de vlucht; andere in de concentratiekampen; enkele waren te vroeg geboren, vanwege de ontroeringen en vermoeienissen door de moeders doorstaan. Een groot aantal leden aan darmaandoeningen, tengevolge van de al te vaak wisselende voeding, onvermijdelijk met dat onophoudelijke trekken.

De vereniging bezorgt ook melk aan diverse private raadplegingen in volkswijken. Tien liter worden kosteloos geleverd, iedere dag aan ieder consultatiebureau; het overige aan inkoopprijs. Zwakke kinderen en zwangere vrouwen of minnen ontvangen dagelijks een liter melk. Een aantal huisgezinnen (omtrent 60), die voor de oorlog in goede doen waren, maar wiens inkomsten verminderd zijn, krijgen voeding tegen inkoopprijs voor hun kleinen, andere tegen halve prijs, nog andere tegen een prijs in verhouding met hun tegenwoordige middelen.

De verkoop tegen normale prijs, die voor de oorlog in voege was en waarvan de opbrengst het werk in gang hield, is nu zo goed als nul. Zo is de "betalende afdeling", die voor het bombardement van de stad normaal werkte, een last geworden op dit ogenblik.

Ik wens me te onthouden van prijsjes uitdelen aan particulieren: deze tijd is veel te ernstig om te verwachten dat nu, uit louter ijdelheid, en om hun naam in de krant te hebben, mensen zich wijden aan wat zeer zeker hun plicht is. Maar de ongenoemden weten het: hun werk wordt gewaardeerd, en, ook als dit niet mocht gebeuren, zij gaan stil voort, met het heilige weten, dat, in deze onzalige tijd, waar de bloedzee almaar stroomt, zelfs een druppeltje onnozel bloed, dat gered wordt, daartegen eenmaal zal worden opgewogen.

Laat me een volgende maal hier nog nader op ingaan.